

پوشش‌ها

۱. تلاش فلسفه به عنوان یک علم چیست؟
۲. فلسفه در حوزه علوم تجربی به تبیین عقلانی چه موضوعی می‌پردازد؟ نام ببرید.
۳. نقطه اتکای همه علوم چیست و در چه علمی بررسی می‌شود؟
۴. فلسفه در قبال علوم تجربی چه کاربردهایی دارد؟ (۳ مورد)
۵. مکاتب و روش‌های مختلف در علوم انسانی بر چه اساسی پدید می‌آیند؟
۶. عبارات زیر به ترتیب با کدام مبانی فلسفی علوم تناسب دارند؟
 الف) همه فلزات در همه جا در اثر حرارت منبسط می‌شوند.
 ب) اگر آب در ۱۰۰ درجه به جوش نیاید، حتماً ناخالصی یا عامل دیگری باعث آن است.
 ج) کاربرد مفاهیمی مثل فلز، رادیم، بار الکتریکی و □ در علوم تجربی
۷. در پاسخ به سؤالات زیر، از کدام علوم مدد می‌گیریم؟
 الف) فهم را چگونه تبیین می‌کنیم؟
 ب) آیا تاریخ علوم انسانی از این علوم جداست؟
 ج) چه کسی بر ما حق حکومت دارد؟

فلسفه به عنوان علم

کارت ۱
فصل ۱

پاسخها

۱. تبیین عقلانی کلی‌ترین اموری که انسان با آن‌ها روبه‌روست.
۲. مبانی و پایه‌های این علوم - اصل واقعیت داشتن جهان خارج، اصل قابل شناخت بودن جهان، اصل علیت، یکسان عمل کردن طبیعت و درستی روش تجربه و آزمایش
۳. اصول و مبانی فلسفی علوم - فلسفه
۴. الف) تحکیم مبانی علوم - ب) سخن گفتن درباره اعتبار روش تجربی در شناخت طبیعت - ج) تعیین حدود توانایی روش تجربی
۵. نوع بینش فلسفی نسبت به انسان
۶. الف) یکسان عمل کردن طبیعت ب) تبعیت همه موجودات از اصل علیت ج) قابل شناخت بودن طبیعت و واقعی بودن امور طبیعی
۷. الف) معرفت‌شناسی ب) فلسفه علوم انسانی ج) فلسفه سیاست

مابعدالطبیعه
(متافیزیک)

کارت ۲
فصل ۱

پوشش‌ها

۱. چرا به فلسفه «مابعدالطبیعه» می‌گویند؟ قلمرو اصلی آن کجاست؟
۲. متافیزیک، اشیا را از چه جهت بررسی می‌کند؟
۳. ماوراءالطبیعه (ترانس فیزیک) چه فرقی با «مابعدالطبیعه» دارد؟
۴. هر یک از علوم فلسفه، ریاضیات، فیزیک و زیست‌شناسی اشیا را از چه جهت بررسی می‌کنند؟
۵. اساسی‌ترین مفهوم و مدار و موضوع همه بحث‌های مابعدالطبیعه چیست؟
۶. مابعدالطبیعه از یک سلسله مسائل درباره تشکیل می‌شود.
۷. کدام شکل‌ها ربط و نسبت احکام موارد مربوطه را به درستی نشان می‌دهند؟

مابعدالطبیعه
(متافیزیک)

کارت ۲
فصل ۱

پاسخها

۱. به این اعتبار که فلسفه، علم هستی‌شناسی است - پهنه بی‌پایان هستی
۲. مابعدالطبیعه به شناخت اشیا، فقط از آن جهت که هستی دارند، می‌پردازد.
۳. ماوراءالطبیعه مرتبه‌ای از هستی (عالم ماورای طبیعت مادی) است ولی مابعدالطبیعه، علم به هستی است در حالت کلی - ماوراءالطبیعه می‌تواند مورد مطالعه مابعدالطبیعه قرار گیرد.
۴. فلسفه ← کشف احکام و قواعد اشیا از آن جهت که وجود دارند/ ریاضیات ← کمیت و مقدار اشیا/ فیزیک ← خواص ظاهری اشیا مثل حرکت و سکون/ زیست‌شناسی ← حیات موجودات زنده
۵. وجود
۶. مطلق وجود
۷. اشکال «ج» و «د» صحیح‌اند، زیرا عالم ماده و عالم ماوراءالطبیعت (ترانس فیزیک)، هر یک جزئی از عالم وجودند.

روش و هدف مابعدالطبیعه

کارت ۲
فصل ۱

پرسش‌ها

۱. مابعدالطبیعه در کجا سخنی برای گفتن دارد؟
۲. روش فلسفه در شناخت هستی اشیا بر چه اصولی استوار است؟ نام ببرید.
۳. چرا روش تجربی و آزمایشگاهی به درد مطالعه واقعیت اشیا نمی‌خورد؟
۴. روش مابعدالطبیعه چه نام دارد؟ توضیح دهید.
۵. مباحث وجود در فلسفه به چه قصدی طرح می‌شوند؟
۶. هدف فیلسوف از تحقیق فلسفی چیست؟
۷. چند نمونه از پرسش‌هایی را که یک تحقیق فلسفی به دنبال پاسخ به آن‌هاست، بیان کنید.
۸. تعریف فلسفه را مطابق با هدف آن بیان کنید.

روش و هدف
مابعدالطبیعه

کارت ۲
فصل ۱

پاسخها

۱. هر جا که موجودی وجود و حضور داشته باشد.
۲. الف) ریشه‌یابی تا رسیدن به وجود محض ب) کنار زدن پرده‌های گوناگون از چهره موجودات (مانند رنگ، شکل، انرژی و ...) و روبه‌رو شدن با واقعیت اشیا ج) مطالعه عمق واقعیت اشیا
۳. زیرا این روش تنها برای شناخت ظواهر و چهره محسوس اشیا کاربرد دارد.
۴. روش عقلی - تبیین عقلانی موضوع (وجود اشیا) به کمک قدم و برهان عقلی
۵. به قصد شناخت کل جهان هستی
۶. به دست آوردن تصویری جامع و صحیح از جهان هستی
۷. الف) هستی از کجا آمده و به کجا می‌رود؟ ب) آیا هستی نابود می‌شود؟ ج) آیا وحدت بر هستی حاکم است یا کثرت؟ و ...
۸. سیر و حرکت انسان، به صورتی که جهانی شود عقلانی، درست مشابه جهان عینی و خارجی.

چرا فلسفه
بیاموزیم؟

کارت ۴
فصل ۱

پرسش‌ها

۱. چرا این پرسش که «هستی‌شناسی چه سودی دارد؟» پرسش بیجایی نیست؟
۲. لحظات حیرت در زندگی به چه دلیلی روی می‌دهند؟
۳. چه زمانی در آستانه تفکر فلسفی قرار می‌گیریم؟
۴. ویژگی برخورد روزمره ما با جهان اطرافمان چیست؟
۵. افلاطون شرط آغاز فلسفه را چه می‌داند؟
۶. ارسطو، طلب فلسفه را در گرو چه چیزی می‌داند؟ این سخن ارسطو را چه کسی و در کجا نقل کرده است؟
۷. به نظر ارسطو، فلسفه در چه صورت بی‌معنا و بی‌فایده است؟

چرا فلسفه بیاموزیم؟

کارت ۴
فصل ۱

پاسخها

۱. زیرا ارتباط آموختن فلسفه با زندگی روزمره در نگاه اول معلوم نیست.
۲. هر عاملی که ما را، حتی برای چند لحظه، از **اشتغالات روزمره** باز دارد و حجاب عادت را از پیش چشم ما دور کند، ما را دچار حیرت و بهت خواهد ساخت.
۳. هر وقت که بر اثر عواملی دچار **«حیرت در برابر وجود و زندگی»** شویم.
۴. این که همه چیز برای ما **عادی** و **طبیعی** جلوه می‌کند.
۵. افلاطون: «فلسفه منحصرأ با **حیرت** در برابر هستی آغاز می‌شود.»
۶. به نظر ارسطو، طلب فلسفه در گرو عبور از **«فطرت اول»** به **«فطرت ثانی»** است. **«صدرالمتألهین»**، فیلسوف بزرگ اسلامی در کتاب **«مبدأ و معاد»** این سخن ارسطو را نقل کرده است.
۷. در صورت عدم عبور از فطرت اول به فطرت ثانی

فطرت اول و فطرت ثانی

کارت ۵
فصل ۱

پرسش‌ها

۱. مقصود فلسفه از **فطرت اول** چیست؟ ویژگی‌های انسانی که در فطرت اول به سر می‌برد چیست؟ (۳ مورد)
۲. **لازمه عبور** از فطرت اول چیست؟
۳. **فطرت ثانی** چیست؟ چه پرسش‌هایی در این حالت برای انسان پیش می‌آید؟
۴. ورود به وادی فطرت ثانی چه آثاری بر فرد دارد؟ (۴ مورد)
۵. ظاهر بینان و مردم عامی در مورد پرسش‌های وجودی چه فکری می‌کنند و دلیل اشتباه آن‌ها چیست؟
۶. از نظر **انیشتین**، چه انسانی **صلاحیت زندگی** ندارد؟

فطرت اول و فطرت ثانی

کارت ۵
نصل ۱

پاسخها

۱. **حالت عادی** ما در برخورد با امور و مسائل زندگی روزمره-
الف) اشتغال به زندگی معمولی ب) اندیشیدن به کسب و کار،
تحصیلات دانشگاهی، شغل خوب، موقعیت اجتماعی و ...
ج) سهمیم بودن در اهدافی که همگان درصدد رسیدن به آنها
هستند.
۲. فارغ شدن از قید عقل معاش (حتی به طور موقت) و روبه‌رو
شدن با **پرسش‌های اساسی زندگی**
۳. همان **تفکر** است- پرسش‌هایی مانند: حقیقت من چیست؟،
معنای زندگی چیست؟، جایگاه من در جهان کجاست؟ و ...
۴. الف) دچار شدن به حیرت ب) **به هم ریختن حساب سود و
زیان** مادی ج) گسستن فرد از روابط و مناسبات روزمره و
حرکت به سوی **درک حقیقت اشیا** و راز هستی د) نزدیک
کردن انسان به **حقیقت وجود خویش**
۵. فکر می‌کنند این پرسش‌ها برخاسته از جنون و بوالهوسی است
و به آنها بی‌اعتنایند - این که تفکر، اقتضای ذات بشر است.
۶. کسی که حیات خود و دیگران را بی‌معنا و واهی می‌پندارد.

پوشش‌ها

۱. **دین الهی** در قبال مسائل فلسفی انسان چه می‌کند؟
۲. **مطالب وجودی** مستتر در آیات و روایات دینی به چه شیوه‌ای بیان شده‌اند؟ مستقیم یا غیرمستقیم؟
۳. انسان در مورد کدام مسائل فلسفی از دین **انتظار ارشاد** دارد؟
۴. چند مورد از مسائل فلسفی را که در آیات و روایات به آن‌ها اشاره شده است، نام ببرید.
۵. **مطالب فلسفی** در کلام پیشوایان دین در چه قالب‌هایی بیان شده است؟